

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Goriške „Sloge“ občni zbor.

Iz Gorice, 13. oktobra. [Izv. dop.]

V četrtek dopoldne se je zbrala tu družba odličnih rodoljubov goriških in občni zbor našega političkega društva „Sloga“, v katerem se koncentruje vse političko in deloma kulturno delovanje slovenskega prebivalstva v naši deželi.

Predsednik poslanec dr. Anton Gregorčič je konstatoval sklepčnost občnega zbora, predstavil vladnega zastopnika in po primernem nagovoru prosil društvenega tajnika, naj čita poročila društvenega odbora o društvenem delovanju v minulem letu.

Tajnik Andrej Gabršček je na to čital obširno, vestno in pregledno sestavljeno poročilo, ki kaže, kako marljivo, vztrajno in dosledno deluje „Sloga“ in kako velikih uspehov je dosegla. Ker se v tem poročilu zrcalijo goriške razmere, naj podam iz njega kratek izveček.

Društveni odbor — pravi poročilo — si je bil popolnoma svest na zadnjem občnem zboru dane mu naloge, da ima namreč stati na čelu narodnemu in političnemu gibanju v deželi, svest si je pa tudi, da je vestno vršil to svojo nalogo ter storil vse, kar je bilo od njega pričakovati, kajti nobene prilike ni zamudil, ko je bilo treba varovati narodne ali gospodarske koristi goriških Slovencev. Pred vsem je imel odbor pred očmi resolucije in želje, katere so se izrekle na zadnjem občnem zboru.

Že pred lanskim občnim zborom je odbor, da pribori slovenske porote, razposlal županstvom okrožnico glede sestavljanja imenika porotnikov. Lani se je odzvalo 29 županij, ki spadajo pod Goriško sodišče, s 351 porotniki, in 7 pod Tržaško sodišče spadajočih županij z 79 porotniki. Dobljeni izkazi so pojasnili, da je mej Slovenci na Goriškem nad 1200 za porotniško častno službo sposobnih mož in ker so ne samo nasprotniki kakor dr. Menger ampak tudi minister grof Schönborn priznali opravičenost naših pritožb glede porotnih sodišč, je pričakovati, da se začne pravičnejše sestavljanje letni imenik porotnikov. Ker se zopet bliža čas za sestavljanje imenik porotnikov, je odbor zopet razposlal županstvom primerna navodila, in podatki, katere pričakuje, bodo našim poslancem olajšali delovanje za pridobitev slovenskih porot.

Pri lanskem občnem zboru je bila sprejeta tudi resolucija glede ustanovitve obrtno nadaljevalne šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici. Kaj je društvo v to svrhu storilo in kake uspehe je doseglo, je čitateljem že znano iz izvirnega poročila v „Slov. Narodu“. V zvezi s to šolo je nameravana šola za umetno mizarstvo in rezbarstvo, katero je nameravala vlada preložiti iz Marijana v Gorico in razdeliti v slovenski in italijanski oddelek. Osrednja komisija za obrtni pouk se je vled spletke barona Ritterja izrekla za premestitev pa zoper razdelitev. Zoper to se je oglašila „Sloga“ s posebno prošnjo pri vladi in provzročila, da se je večina županstev tudi za to potegnila. Vih tega je deputacija županov pod vodstvom posl. dr. Rojca proti rečenemu sklepu komisije za obrtni pouk protestovala pri dež. glavarju in pri okrajnem glavarju in izročila vladi posebno spomenico, Solkanski mizarji pa so poslali na Dunaj jednako prošnjo, s poverjenimi podpisi 142 mizarjev.

Tudi za volitev v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, ki so se vršile tekom leta, se je zanimala „Sloga“.

Odbor je z velikim trudom preskrbel natančen zapisnik vseh trgovcev in obrtnikov, ki plačujejo

kak davek, v Gorici, v goriškem, ajdovskem, kanalskem, sežanskem, komenskem, tolminskem, bolškem in cerkljanskem okraju. Ti zapisniki so natančni, a podajajo nam prav neugodno sliko. Volilni red nam je tako nasproten, da ogromna večina slovenskih trgovcev in obrtnikov nima volilne pravice, dočim jo ima v Furlaniji skoro vsak. Volilna pravica v kupčijsko zbornico se začneja šele pri 3 gld. izravnega davka brez doklad. V slovenskem delu dežele ogromna večina ne plačuje toliko davka, v furlanskem delu pa skoro vsak čisto navaden branjevec ali rokodelc. Obrtni davek se plačuje v primeri s številom prebivalstva tistega kraja, kjer se izvršuje kupčija ali obrt. Slovenci imamo malo tako velikih krajev, kjer navadni obrtni davek znaša 3 gld. Le kdor plačuje po dve takozvani „pamenti“, da izvršuje torej po dva obrta, plačuje nad 3 gold. in ima volilno pravico. V okraju Goriške okolice je bilo do tedaj, ko smo sestavili svoje zapisnike, 609 trgovcev in obrtnikov, a mej temi le 95 volilcev a 514 nevolilcev; volilci so plačali okroglo 662 gld., nevolilci pa 986 gld. izravnega davka. — V kanalskem okraju je 187 trg. in obrt., a mej temi komaj 23 volilcev; volilci plačujejo le 91 gl., nevolilci pa 268 gld., kar je uprav kričoč dokaz o spaki sedanjega volilnega reda. — V ajdovskem okraju je vseh 320, a le 48 volilcev. — V sežanskem okraju je vseh 268, a le 79 volilcev. — V komenskem okraju je vseh 381, a volilcev — čujte! — komaj 34; volilci plačajo le 190 gld., nevolilci pa 729 gld. — itd. Ti neovržni podatki so pač jasen dokaz, kako krivično je sestavljen volilni red za goriško kupčijsko in obrtnijsko zbornico. Ogromni večini slovenskih trgovcev in obrtnikov je povsem onemogočen vsakoršen upliv na omenjeno zbornico, dočim ima pa uprava ta zbornica velik upliv na političke in gospodarske odnose v deželi. Slovenskih trgovcev in obrtnikov v deželi je neprimerno več nego laških, vendar le njih laški tovariši odločujejo o usodi kupčijske zbornice in posredno po tej skoro cele dežele. To pa ni pravično in to se mora spremeniti! Uspeh letošnjega odborovega truda je velik v tem oziru, da si je oskrbel jasen pregled slovenskih volilcev ter neopovržne dokaze, kako krivično so odstranjeni v glavnem le slovenski trgovci in obrtniki od vsakega upliva pri tej toli važni ustanovi v deželi. Ker sedanje razmere delajo zmago skoro nemogočo, morali bomo iskati drugih poti, po katerih pridemo do svojih pravic. Naj bi se našim zastopnikom posrečilo, da bi nam dosegli v tem oziru milejših odnosov. Ganiti se moramo pa tudi sami; zato nasvetuje odbor peticijo do visoke vlade, da se razširi volilna pravica v kupčijsko zbornico goriško na vse obrtnike in trgovce, ki plačujejo od svoje obrtnije ali trgovine kak davek.

Na dosedanjih občnih zbora se je večkrat izražala misel o potrebi javnih shodov, ki bi bili nekaka politička šola za naše ljudstvo. — Taki shodi so bili v Šempasu, v Dornbergu, v Biljah, v Kanalu, v Kobaridu in v Bolcu. Vseh shodov sta se udeležila oba naša gospoda državna poslanca; naš gospod predsednik je poročal v svojem in v imenu svojega tovariša g. Alfreda grofa Coronini-ja. Shodov v mestni bližini se je udeležil tudi deželni poslanec gosp. dr. Aleksij Rojic. Ti shodi so pa še javno in neoporečno dokazali, da mej volilci in njih zastopniki oziroma društvom „Sloga“ vlada popolno in presrečno soglasje. In ta dokaz, podeljen tako slovesno od strani naroda, je važen uspeh letošnjih volilnih shodov. Na teh volilnih shodih se je še utrdila vez

— ako je to sploh mogoče — mej volilci in poslanci in obnovil se je program našemu narodnemu delovanju v glavnih potezah in v mnogih podrobnostih, tako da, kdor hoče za narod sodelovati, vé, kaj hočemo in kako nameravamo postopati. Shod v Šempasu je obnovil na svečan način skoro do zadnje pike dnevni red bivšega Šempaskega taborja l. 1868. Da, v jedni točki smo šli še dalje in smo se v zadevi zedinjene Slovenije postavili še na širšo podlago, katero je označil predlagatelj zaupnice g. Josip Faganel. — Najsijajnejši dokaz o resničnosti in trdnih koreninah onih nazorov in čutov, ki so se pojavljali na volilnih shodih, sta nam dopolnilni volitvi v deželni zbor. V kmečkih občinah goriškega okraja je bil voljen soglasno gosp. Blazij Grča, župnik v Šempasu, v veleposestvu pa skoro soglasno gosp. Anton Klančič, veleposestnik in župan v Podgori. Te dve dopolnilni volitvi ste srečnega pomena za nadaljni razvoj naše domače politike.

Delovanje „Slogine“ pa ni bilo omejeno samo na političke stvari, društveni odbor je tudi skrbel za slovensko šolstvo v Gorici in kako velikanski so uspehi njegovi, to vé vsakdo, temu se čudi ves slovenski svet. Da bi se goriški Slovenci vendar že vsaj deloma otresli bremen za svoje šole, začeli so boj za to, da prevzemi mesto Gorica te šole. Boj se bje že nad tri leta. Njega posamezne faze so splošno znane. „Sloga“ je to borbo krepko podpirala in pričakuje, da ustreže vlada opravičeni zahtevi slovenskega prebivalstva.

To so pglavitne misli tajnikovega poročila, katero so zborovalci z živahnim pritrdjevanjem vzeli na znanje.

K tajnikovemu poročilu se je oglašil župnik v Ročah pri Tolminskem g. Miklavž Kocijančič. Njegove besede, katerim so poslušalci viharno pritrdjevali, so obudile največjo pozornost, in ker pojasnjujejo položaj v domačem taboru, naj navedem vodilne ideje. Ko je g. Kocijančič hvalo izrekel odboru za njega delovanje, je nadaljeval: Poslanec mora to biti, kar so volilci. Zato iz celega srca čestitamo našemu voditeljstvu na postavljenih in izvoljenih kandidatih. Obžalujemo pa, da se je pri volitvi v velikem posestvu od neke strani rušila disciplina. Upamo, da v prihodnje se to ne bo več godilo in da tudi oni se bodo udeleževali dotičnih shodov ter tam izražali svoje pomisleke in želje glede kandidatov. Kakor hitro so kandidati z večino izbrani, mora vsakdo, ako mu sploh plamti še majhna iskrica domoljubja, umolkneti ter zložno v ogenj volilne borbe se podati in postavljenemu kandidatu do zmage pripomoči. Prihodnje leto se bodo vršile volitve v deželni zbor. Ni mi treba poudarjati velike važnosti teh volitev; kdor ima zdrave oči in ušesa, to takoj spozna. Ali silno potrebno bi bilo poudarjati dolžnosti, katere vežejo poslanca. Poslanec ni gospodar čez volilce, nego on se mora ozirati na to, kar volilci želijo. Poslanstvo ni lestvica, po kateri lezejo navzgor častihlepneži. Poslanstvo ni molzna krava, ki naj množi polne žepe. Poslanstvo ni tovarna za zaslužne križce in častna odlikovanja. Poslanci niso „štafaža“ visokorodnih gospodov, — kateri radi vidijo pred seboj v prahu klečečega ljudskega zastopnika, s čegar pomočjo upajo doseči svoje namene; nego poslanec mora biti tolmač, v resnici zastopnik svojih volilcev. Svoje osebnosti koristi podrejeni mora koristim svojih volilcev. Obče znani nižjeavstrijski poslanec in ob jednem profesor bogoslovja, neustrašeni dr. Scheicher, 25letni borilec proti splošni korupciji, ki zdaj kan-

diduje v državni zbor, pravi v svojem oklicu na volilce: „Entweder ein ganzer und echter Volksvertreter oder gar keiner.“

Z ozirom na te opazke in na splošno mnenje, ki vlada na Goriškem, z mirno vestjo rečem: Z našimi deželnimi poslanci kot celoto nismo bili zadovoljni in ne moremo biti zadovoljni. Deset poslancev pošiljajo goriški Slovenci v deželno hišo in le redki so, ki so si upali pred volilce. Cela desetletja se nabajajo nekateri poslanci v deželni hiši in niti edenkrat se niso potrudili, da bi račun položili o svojem delovanju. Poprej omenjeni nižjeavstrijski deželni poslanec dr. Scheicher je v tem letu imel nič manj kakor 29 volilnih shodov, v treh letih pa celih 57. Zato pa moramo danes svoje veselje izraziti, da je politično društvo „Sloga“, oziroma naš mnogozaslužni državni poslanec z dvema tovarišema v tem letu priredil 6 sijajnih shodov. Da ga ni v prejšnjih letih huda bolezen trla in da bi bile v naši deželni hiši drugačne razmere, gotovo bi bil že poprej to storil. Več kakor prepričani smo, da bode naš veleučeni voditelj nadaljeval svoje shode, ako mu Bog pusti zdravje, ker na svoje lastne oči se je letos prepričal, kako ljudstvo iskreno želi, spoznati svoje zastopnike, da jim more od blizu potožiti svoje bridkosti in težave.

Sijajni shodi in dopolnilne volitve so prejasno pokazali, da Goriški Slovenci si želé v deželno hišo odločno katoliško-narodnih moč, ki bodo brezobzirno in vztrajno zastopali svoje volilce in vsako toliko časa stopali pred svoje volilce. Dosti je odjenljivosti, krotkosti in pohlevnosti. Dosti je tlake, so-deželanom storjene, in brez potrebnih ozirov. Naša dežela je „total vernachlässigt“, kakor je edenkrat pisala „Reichspost“. Naše deželne in občinske postave so silno pomanjkljive, na vseh koncih jim pušča. To potrjujejo uradniki upravnih oblastij, ki prihajajo iz drugih kronovin. Zato se večkrat pripeti, da oblastniji pošiljajo vloge ali pa stranke od Poncija do Pilata. Sodišče pošlje na glavarstvo, glavarstvo zopet na sodišče ali pa na županstvo: Ta pošlje na deželni odbor ali pa zopet na glavarstvo itd. In vse to zato, ker nimamo jasnih občinskih in deželnih postav. Nimamo stavbinske postave; županstva nimajo svojega pravičnega reda: nimamo pri županijah mirilnih sodišč. Revne in pomanjkljive so policijske in poselske postave. Kako je deželni odbor nadzoroval občine, o tem pa še govorim ne! S kratka, kamorkoli segnem, povsod le pušča, tako da lahko rečemo, da smo na Goriškem v tem oziru najzadnji. In kdo je vsemu temu kriv? Na to vprašanje naj vsak sam odgovori. Zato se pa obračam do voditeljstva društva „Sloga“ in v imenu vseh tu navzočih in sploh vseh goriških Slovencev prosim, naj na vso moč dela, da pridejo v deželno hišo pravi in odkriti katoličani, gorečinarodnjaki, vseh 10 poslancev jednega srca in jednih mislij, kajti ako Italijani zapazijo mej Slovence le jednega omahljivca, bodo to izkoriščevali v dušno in telesno škodo goriških Slovencev, kakor so to že delali. Ako nima biti vseh 10 poslancev jednega mišljenja, je bolje, da sploh ne hodijo v deželno hišo in naj osodo dežele prepušče Italijanom. Upam, da bodo te besede Slovenci uvaževali pri prihodnjih volitvah v deželni zbor.

Kakor že rečeno, je bil ta govor vzprejet z jako živahno pohvalo, ki je kazala, da soglašajo zborovalci z močnimi in umestnimi govornikovimi besedami. Ko je še govoril župnik v Vogrskem g. A. Berlot, je občni zbor odobril tajnikovo poročilo in račune.

Politiško društvo kot tako je imelo 178 gld. 54 kr. dohodkov in toliko troškov. Stan premoženja kaže 123 gld. 73 kr. Za „Slogine“ zavode je bilo dohodkov: Gotovina gld. 371-89, šolnina gld. 172-42, obresti (sprejete) gld. 3-89, goriška ljudska posojilnica darovala 110 gld., družba sv. Cirila in Metoda 1700 gld., vladna podpora otroškemu vrtu (kjer se uri kandidatinje) 300 gld., banka „Slavija“ 200 gld., radodarni doneski 2353 gld. 9 kr., glavnice pri zaslužnikih 200 gld. — skupaj 5411 gld. 29 kr. Stroški: Najemščina v ulici sv. Klare, v ulici Barzellini, za otroški vit „pod kapelo“ 1445 gld.; plače učiteljskemu osebju 2783 gld. 30 kr.; šolska oprava in pohištvo 587 gld. 96 kr. (ta svota se je potrosila za opravo v novih razredih in otroškem vrtu); upravni stroški 126 gld. 96 kr. — skupaj 5009 gld. 19. — Preostanek znaša 402 gld. 10 kr. — Stan premoženja kaže 2137 gld. 15 kr. Ako pomislimo, koliko je društvo izdalo celo leto, mo-

ramo le občudovati požrtvovalnost slovenskega naroda, da ima društvo še nad 2100 gld. imetja za vsako silo. — Proračun za tekoče šolsko leto znaša 5500 gld.

Končao so se odobrile nasvetovane resolucije glede ponarejanja vina, glede razširjanja volilne pravice v trgovinsko in obrtnijsko zbornico in glede davčne reforme, in ko se je zvršila volitev novega odbora (Njen izid se je že objavil v „Slov. Narodu“ Ured.), je predsednik zaključil zborovanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Celjsko vprašanje.

Celo poletje so nemško-nacionalni listi iz Celjskega vprašanja kovali bridki meč, s katerim so hoteli ali pokončati zaupanje nemških volilcev zlasti gorenještajerskih napram levici ali pa odsedati koalicijski nekoliko glav. Lokavi levicariji so seveda ugibali, kako bi se najbolje ognili delikatnemu Celjskemu vprašanju in našli so naposled resnati, rešiti celo stvar, ne da bi jim to kaj škodovalo. Sklenili so glasovati zoper slovensko zahtevo, ne pa izvajati konsekvenc in stopiti iz koalicije. „N. Fr. Pr.“ je za ta tajni sklep levicarskih matadorjev izvedla, najbrž za mastno plačilo, in je stvar v svoji židovski indiskretnosti priobčila. Hpoma so zagnali nacionalci grozen krik, od katerega pričakujejo, da jim pomaga pri današnji volitvi v Bruck-Ljubno. Vlada je še tisto noč dementovala nekatere formalnosti dotičnega poročila „N. Fr. Pr.“, levicarsko predsedstvo je pa razglasilo, da se načelniki kluba še niso bavili s Celjskim vprašanjem. Nihče pa ne prereka vsebine poročila „N. Fr. Pr.“, nihče ne trdi, da se niso zaupni možje levicarski o stvari dogovarjali in da niso storili rečenega sklepa. Stvar je torej taka: „Neue Fr. Pr.“ je bila indiskretna, a da bi njena razkritja ne škodila levicarskemu kandidatu za okraj Bruck-Ljubno, se je v bistvu povsem resnično in povsem naravno poročilo dementovalo.

Državni zbor.

Jutri se snide državni zbor na novo zasedanje. Kakor smo že javili, namerava mladočeška stranka, ki v prvi seji staviti nujni predlog, naj se razveljavijo izjemne naredbe za Prago. Listi poročajo, da bo tudi posl. Pernstorfer v prvi seji postavil nujen predlog glede volilne reforme. Ta isti poslanec hoče tudi preprečiti, da bi se načrt kazenskega zakona že v bodočem zasedanju rešil, ker je vele-reakcionaren. Izdelal je nad sto preminjevalnih predlogov, o katerih bo moral državni zbor razpravljati, in ker tudi drugi poslanci pripravljajo mnogo takih predlogov, se najbrž kazenski zakon v tem zasedanju ne bo rešil.

Levicarska organizacija.

V soboto so se v Pragi sešli nemški deželni poslanci iz Češke in sicer tako levicarski kakor nemško-nacionalni ter voliti novega načelnika namesto pokojnega Schmeykala. Voljen je bil poslanec dr. Schlesinger in sicer soglasno. Včeraj se je tja odločila bitka na shodu zaupnih mož, kjer se bo določilo, ali ostanejo levicariji in nacionalci še nadalje pod jedno streho, ali pa se razidejo.

Ogerska kriza.

Ogerska vlada bo skušala čim prej zadobiti zakon o civilni poroki in drugim, z njim v zvezi stojičim cerkveno-političnim predlogom cesarjevo sankcijo. Če se ji to posreči, potem se ogerska magnatska zbornica ne bo dalje upirala odklonjenima predlogoma o brezverstvu in o recepciji židov, ampak ju odobrila. Tako računa ogerska vlada. Vzhic temu se vzdržuje govorica, da se v kratkem umakne pravosodni minister Szilagyi.

Vnanje države.

Volitve v Norveški.

Radikalna stranka norveška, ki deluje z vsemi silami na popolno ločitev Norveške od Švedske, je vzhic vladnemu pritisku zmagala v najvažnejših mestih, tako da jej je absolutna večina v parlamentu zagotovljena, tembolj, ker si je osvojila tudi glavno mesto Kristijanijo, kjer so doslej bili unijonisti gospodarji. Zadnja leta se je število volilcev podvojilo in to je podkopalo tla konservativcem. Petina teh volitev se zvrši šele te dni. Če pridobe radikali, kakor se pričakuje, tudi te mandate in zadobe dvotretjinsko večino v parlamentu, potem se začne nov boj zoper Švedsko, oziroma zoper kralja.

Portugezi v Afriki.

V portugalski koloniji v vzhodni Afriki je nastala revolucija. Črnci so se uprli in napredujejo zmaganostno. Portugalska vojska ni v stanu udariti upor in naseljeni Evropeci beže trumoma v obmorska mesta. Ta upor črncev so prouzročili Angleži, ki bi radi Portugeze izpodrinili iz njihovih pozicij v Afriki, a mogoče je tudi, da se razširi tudi na Angležem podložne rodove in potem bi nastala velika in nevarna kriza v južno-vzhodni Afriki in v Kap-Koloniji.

Kitajsko-japonska vojna.

Anglija se je trudila, pridobiti evropske vele-sile za akcijo, s katero bi se naredil konec japonski

operaciji zoper Kitajsko. Nemčija je ta predlog odločno odklonila, ker se boji, da bi v slučaju intervencije nastal mej posredujočimi evropskimi vele-silami razpor, ki bi utegnil imeti nevarnih konsekvencij. Tudi Združene države so povabile odklonile. Jedinost mej evropskimi vele-silami je doseči samo v svrhu obrambe v Kitajski naseljenih Evropecev.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 14. oktobra.

Občinski svet bavi se je v sinočni seji z važnimi zadevami, tičečimi se asanacije mesta Ljubljanskega. Poročevalec bil je podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, ki je v uvodu svojega obširnega poročila naznanil, da je gospod župan prejel dva dopisa c. kr. deželne vlade, v katerih se povdarja, da je mestni občini postopati energično in sistematično, da se odpravijo nedostatki glede asanacije mesta. V prvem dopisu deželne vlade z dne 30. julija se naglašja, da je kolera tudi letos prestopila avstrijske meje in da je valed tega tem nujnejša potreba, da se glede asanacije mesta store vsi potrebni koraki; vodovod — pravi vlada, funkcionira sicer izvrstno, tudi kanalov se je zadnja leta zgradilo lepo število in se tudi s pogostim škropljenjem ulic kolikor mogoče odstranjuje zdravju škodljivi prah, vendar pa se premalo skrbi za čiščenje tal; stranišča so večjim delom slaba, njih stene premočljive, izpraznenje vrši se na zelo primitiven način, često izliva se nesnaga skozi popolnem nedostatne kanale naravnost v Ljubljanico. Vlada želi, naj bi mestna občina z vso energijo delovala na to, da se povsodi napravijo betonirane, dobro pokrite grebenčaste jame, katere naj se obligatorno izpraznjujejo pnevmatičnim potom. Nadalje naglašja se v dopisu potreba tržnih lop, ker posebno mesarji tla, kjer imajo svoja prodajališča, zelo onesnažijo; istotako moralo bi se paziti na to, da sadje ostane čisto, da ni izpostavljeno prahu, dežju itd. in sledajit naj se takoj store potrebni koraki glede čiščenja fiakerskih stajališč. V drugem dopisu deželne vlade z dne 17. avgusta razpravlja se še obširnejše potreba uredbe stranišč in odprave fekalij ter se posebno opozarja na dotični referat s bivšega občinskega svetnika, sedaj vladnega referenta dr. Keesbacherja (smeh. Mimo-grede budi omenjeno, da je dr. Keesbacher sam koncipiral dotični dopis deželne vlade), ki da se je temeljito bavil s tem vprašanjem. Konečno pravi vlada, da bode energično delovala na to, da se omenjeni nedostatki brez odloga odpravijo.

Poročevalec dr. vitez Bleiweis naglašja, da je deželna vlada sama morala priznati, da je občinski svet glede asanacije mesta že mnogo storil in da so se valed tega tudi zdravstvene razmere izdatno zboljšale, kar ne more nihče tajiti. Da se mestni tereti obvaruje inficiranja in onesnaženja, želi vlada, da se kolikor mogoče razširi mreža v mestu še potrebnih kanalov. V tem obziru je v na levem bregu Ljubljanice ležečih delih mesta že dobro skrbnjeno; bolj pomanjkljiva je kanalizacija na desnem bregu, kjer imamo do sedaj le kanal, ki izliva tekočine na Poljanskem nabrežju, drugod so le majhni, po starem načinu narejeni kanali, ki odvajajo tekočine le iz posameznih hiš, tudi so večinoma podrti ali zamašeni; v teh delih mesta treba bode torej popolniti kanalizacijsko mrežo. Deželna vlada se pa tudi spodbija nad načinom, kako se v raznih krajih mesta zbira fekalije in kako se odpravljajo iz mesta; ona želi, da bi se občinski svet izrekel za jednotni sistem ter po tem sistemu uravna v prihodnje zbirališče fekalij in tekočin. Volitev jednotnega sistema pa je silno težava in važno vprašanje, s kojim se že dolgo vrsto let pečajo higijeniki in tehniki in so mnenja zelo različna. Tudi mestni zdravstveni svet bavi se je je meseca avgusta letos s temi vprašanji, ter se je izrekel za odplavljenje fekalij; v to svrhu treba bi bilo sezidati na vsakem obrežju jeden velik in pokrit kanal, v ta nabiralna kanala naj bi se stekali vsi drugi kanali; velika nabiralna kanala morala bi izlivali vso tekočino v Ljubljanico pod mestom blizu Udmata. Ta gotovo najboljši sistem pa bi bil mogoč le tedaj, ako se izvrši Podbajskega projekt glede osušenja Ljubljanskega barja. Zdravstveni svet pa je ob jednem pritrdil, da je tak jednotni sistem za naše mesto skoraj neizpelj v in tudi predrag, da je treba torej izvaževati tudi že obstoječo dobro kanalizacijo, katera bode — ako se še dopolni — tudi s časom očistila mestni teren.

Policijski odsek občinskega sveta, prišel je po obširni razpravi do sklepa, da pač ne kaže vprejeti jednotnega sistema gledé odprave fekalij in tekočin in sicer deloma z ozirom na terenske razmere, dalje z ozirom na negotovost, ali se bode sploh kedaj izvršil načrt za osušenje barja, nadalje z ozirom na to, da se precejšnji del prebivalstva peča s poljedelstvom in torej nikakor ne kaže, odtegovati mu podlago umnega kmetovalstva, konečno pa tudi z ozirom na to, da bi sistem odplakovanja, to je zgradba dveh velikih nabiralnikov kanalov tik Ljubljanske provzročila mestu velikanske za naše finančne razmere nedosežne stroške. Uvaževati se tudi mora, da ne kaže, uničiti vse sedanje naprave in graditi iz vseh hiš majhne betonirane kanale, ker bi bili stroški za posamezne hišne gospodarje komaj dosežni. Policijski odsek se je torej pridružil mnenju mestnega zdravstvenega sveta, naj se leto za letom

dopolnjuje zgradba letoniranih kanalov na desnem bregu Ljubljanice, kolikor zmore občina. Vsakako pa je treba, da so iztoki kanalov vedno pod površino Ljubljanice, zatorej naj bi se zgradila pred Gruberjevim kanalom zatvornica, ki bi pa ne škodovala močvirskemu oz. mlju. Poročevalec stavi je končno glede kanalizacije sledeče predloge: 1) Zgradba velikih betoniranih kanalov na desnem, in ako bi bilo še treba, tudi na levem bregu Ljubljanice, naj se nadaljuje. V ta namen naj magistrat naroči stavbinskemu uradu, da predloži načrt in proračun zaone kanale, katere bi kazalo zgraditi najprej. 2) Magistratu se naroča, naj skuša vprašanje glede naprave zatvornice pri Gruberjevem kanalu kmalu rešiti in o uspehu tega pogajanja poročati občinskemu svetu. 3) Zgradbe pravilno narejenih betoniranih grebencičnih jam naj se kolikor mogoče pospešujejo; v ta namen naj magistrat sestavi komisijo, ki naj pregleda stare hše, v katerih je sploh mogoče graditi betonirano jamo. Sarbeti bode magistratu, da se vrši izpraznenje grebencičnih jam s pomočjo sopara, kar bode zmanjšalo stroške za to delo. V ta namen naj se postavi potrebna svota za nakup sesalke s soparom v proračun za leto 1895. 4) Olivažanje fekalij iz nebetoniranih jam se ima vršiti po mestnih organih v nalašč za to izdelanih sodih. Tudi v ta namen je potrebna svota za nakup takih sodov postaviti v proračun za prihodnje leto. 5) Magistratu se naroča, da strogo nadzoruje kanale mej posameznimi hišami, ki se imajo dobro pokriti in večkrat na leto iztrebiti, in da nadzoruje tudi glavne in postranske kanale, ki odvajajo nesuažno vodo v Ljubljanico. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Petdesetletnica pesnika Gregorčiča.) V njeno proslavo izide 28. snopič „Slovenske knjižnice“ v Gorici, ki bode obsegal slavnostne članke in pa najlepše pesni Gregorčičeve. Tiskalo se ga bode dva tisoč izvodov po znižani ceni 10 novčičev. Naj si ga rodoljubi slovenski obilo naroče in razdele mej narod, da si bodo širni krogi blažili srce in bistrili um z biseri slavljenčeve poezije! — Od prijateljske strani smo dobili še naslednje vrstice: „Bore malo imamo velikih mož, toda še manj pa sinekur, in — Bogu bodi potoženo — še te so v nepravih rokah. V našem domačem pritaneju pasemo skoraj zgolj kukavice. Ko bi šlo po pravici, to bi moral uživati naš pesnik-patriot Gregorčič najboljšo sinekuro. Je že tako: „Slep je, kdor se s petjem vkrvarja Kranjec moj mu osle kaže.“

Vender lahko bralce nekoliko potolažim in pesnikovim klevetnikom to-le povem: Naš slavljenec ni samo pravi pesnik, ampak tudi pravi filozof; nekoliko Dijogenove narave tiči v njem. Vsem neslanim in zlobnim klevetam se je umaknil na solnčnat, od hladne Vipavščice opasan hribec na Gradišči poleg Gorice, odkoder od svojega brama pregleda rajsko vipavsko dolino tja do konca starodavnega Nanosa pa do snežnoglavih vrhov svoje ožje domovine. V svojih potrebščinah skrajnje oskromen in pridno se baveč z domačim gospodarstvom, vender ne izgubi iz vida višjih vprašanj in si zlasti še vedno razširja pesniško obzorje; mislimo, da nam ne zameri, ako povemo njegovim častilcem, da zlasti neguje tudi Homerja. Narod slovenski bi se ne mogel menda izkazati hvaležnejšega, nego da bi zagotovil in še bolj brezskrbno napravil to idiliško življenje.“

— (Ljubljanski občinski svet) je v sobotni seji po daljši debati, katere so se udeležili obč. svetniki vitez dr. Bleiweis, Hrasky, dr. Tavčar in Hribar vzprejel nasvete policijskega odseka glede uredbe stranišč in odprave fekalij, razpravo o tržnih lopah in o ustanovitvi višje dekliske šole v Ljubljani pa je odložil za današnjo sejo.

— (Gledališka kritika.) Ljubljanski Hrvatje so se danes s posebnim „poslanim“ oglasili zoper način, po katerem je „Slovenec“ izrekel svojo sodbo o „Graničarjih“ ter o igralcih gg. Freudenreichu in Aniču. Neobhodno potrebno se nam to ne vidi. Vsak tiček ima svoj posebni kljun in tako tudi „Slovenec“. Privoščimo mu ga mi, privoščijo mu ga lahko tudi Hrvatje. Igralcev kaj takega ne bi smelo vznemirjati: njih sodnik je gledališko občinstvo. In le-to je doslej pri vsaki priliki jasno in glasno izražalo svojo zadovoljnost. S tem je opravičena popolnem tudi ugodna kritika v našem listu. Mi sploh smatramo za jedino pravo, da se sodi po celotnem utisu bodisi posameznega igralca, bodisi cele predstave. Kako podrobno napako bode režija sama odpravila, saj jo navadno tudi sama najprej opazi. Če pa kdo razmaže posamezne pege, temu je očiten zlovoljen namen —

zamazati celo sliko. Takšen način kritikovanja pri razsodnem občinstvu ne more vzeti veljave niti igri, niti predstavi. In tako upamo, da je sedaj konec brezpotrebne razburjenja!

— (Slovensko gledališče.) Kako hitro se je priljubil „Knjižničar“ našemu občinstvu, pokazala je včerajšnja predstava. Gledališče je bilo do malega napolnjeno in uprav predpustne volje je zasledovalo občinstvo burkaste prizore ter z obilnim ploskanjem priznavalo zasluge naših igralcev. Igralo se je veleživahno, skoro do meje, vender ne čez njo. Nastopi so se razvijali točno, jezik je tekel gladko; samo izgovarjanje tujk se ni zboljšalo, a tega ni ravno zameriti, kadar je igra že priučena. Vse vloge so se izvajale tako hvale vredno, kakor pri prvi predstavi; gospa Aničeva in g. Perdan sta nam to pot pokazala še celo več vrlega. Mala nezgoda, ki se je zadnjemu pripetila, ne gre na njegov rovaš. Paziti pa je treba, da se v prihodnje na polzskem odru ne zgodi kaj hujšega. Igralci so našli v igri marsikatero nove nuance; in ako jih bodo — z ukusom iskali, radi si pojdemo „Knjižničarja“ čez nekaj časa tudi še tretji in četrtkrat ogledat. K.

— (Iz pisarne „Dramatičnega društva“) Zaradi priprav za veliko opereto „Mam'lell Nitouche“, ki pride na oder v četrtek, ne bo jutri slovenske predstave.

— (Notarji kranjski) so imeli včeraj v Ljubljani občni zbor, na katerem je bil zopet jednoglasno izvoljen g. dr. Jarnej Zupanc predsednikom zbornice; odborniki so bili izbrani za bodoča tri leta gg. Ivan Gogola, Ivan Plantan, dr. Fran Vok, vsi v Ljubljani, V. Globočnik v Kranji, Janko Kersnik na Brdu in Luka Svetec v Litiji.

— (Vreme.) Ravno teden dni je bilo zares lepo toplo vreme. Danes pa se je prevrglo in smo imeli grom in blisk. Mej ploho dežja padala je celo drobna toča.

— („Narodni dom“ v Celji.) Te dni se prične izvažati zemlja s stavišča na cesarja Jožefa trgu v Celju, kjer bode postavila Celjska posejilnica „Narodni dom“. S tem se začne prvo delo pri tem velevažnem narodnem podjetju. Ponudbe za potrebni les (smreke ali bore) vzprejema posejilnica v Celji.

— (Nevarnega tatu zasačila) je v Trstu policija, namreč 29 etnega mizarja Ivana Goloba iz Kobarida. Pobegnil je bil že večkrat iz zapora v Celovcu, Lincu itd. V Ljubljanski okolici je nedavno ranil redarja, ki ga je hotel prijeti, kakor smo poročali. Našli so pri njem 35 gl. denarja, 4 zlate prstane in svilnat robec, bržkone vse ukradene stvari.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila!

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Ljubljanski dijaki 3 krone 26 vin. — Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzobjavke.

Trst 15. oktobra. Včeraj so bile v Piranu velike demonstracije. Pred mestno hišo se je ob 11. uri dopoludne zbralo na stotine Italijanov, ki so kričali in razsajali zaradi ukaza, napravit dvojezične napise pri sodišču. Pod vodstvom kanonika Dominika Vidali je množica s silo vdrla v veliko dvorano, kjer se vrše seje obč. zastopa. Župan dr. Fragiaco je prihitel. Kanonik Vidali je v imeni demonstrantov zahteval, naj se še ta dan skliče seja obč. zastopa, da se protestira zoper rečeni ukaz. Župan je to obljubil, na kar so se demonstrantje razšli. Ob 5. uri popoldne je bila seja. Po hujskajočih govorih župana in raznih občinskih svetnikov se je vzprejela resolucija, v kateri se protestuje zoper dvojezične napise. V velikem številu zbrani demonstrantje so kričali „Smrt Slovencem“ in po seji do pozne noči razgrajali po mestu, ter raznim občinskim svetnikom zlasti kanoniku Vidaliju prirejali viharne ovacije.

Trst 15. oktobra. Deželni odbor isterski je zoper napravo dvojezičnih napisov brzobjavno protestoval pri ministerskem predsedniku, pravosodnem ministru in pri namestniku.

Gradec 15. oktobra. Volilni boj v okraju Bruck-Ljubno je nepopisno srdit. V Brucku je nastal pretep, pri katerem je bil jeden delavec ubit in v Muro vržen. Izid volitve je negotov.

Gradec 15. oktobra. Pri današnji volitvi v okraju Bruck-Ljubno je bil voljen levčarski kandidat Lorber z večino 80 glasov.

Dunaj 15. oktobra. Dvorni svetnik Šuklje je danes prisegel. Zapisregel ga je sekcijski načelnik Rittner. Šuklje je danes nastopil svoje mesto.

Praga 15. oktobra. Na včerajšnjem shodu zaupnih mož nemških strank je bila živahna razprava o Celjski gimnaziji. Poslanec Strache je predlagal resolucijo, s katero se zahteva, naj levica takoj izstopi iz koalicije, če bi drž. zbor odobril ustanovitev gimnazije v Celji. Posl. dr. Russ se je resoluciji odločno protivil. Po daljši debati je Strache umaknil svojo resolucijo, shod pa je sklenil, naj glasuje levica zoper ustanovitev slovenske gimnazije v Celju.

Praga 15. oktobra. Vlada je razpustila akademično društvo „Slavija“ in konfiskovala društveno imetje.

Bruselj 15. oktobra. Pri volitvi v parlament je zmagala klerikalna stranka. Socijalisti so dobili vseh šest mandatov v okraju Mons. upajo pa, da pri ožjih volitvah dobe vsaj še štirinajst mandatov.

Javna zahvala.

Srčna potreba in sladka dolžnost mi je, tem potom izreči Vam, velečenjeni Mozirčani, za sijajno odhodnico javno zahvalo svojo. Iz srca zahvaljujem pod vodstvom g. nadučitelja poslovivšo se od mene s cveticami šolsko mladino; zahvaljujem slavni občinski zastop Mozirski za lepo darilo, čislane dame in dekleta pa za dišeče bouquete s slovenskimi trakovi; zahvaljujem slavni „Sokol“ z gasilnim društvom vred za veličastno bakljado in pevski zbor za serenado na predvečer odhoda mojega; zahvaljujem vse prijateljsko občinstvo za ljubeznivi „valete“, na katerem sem bil počesčen s tako laskavimi napitnicami; zahvaljujem končno vse tiste odlične gospode tržane, ki ste me na mnogoštevilnih kočijah spremili do Soteske! . . . Vse te spontanne, nepričakovane ovacije ob mojem slovesi, vseobče tekmovanje v izkazovanju ljubeznivosti v poslednjih dneh — vse to mi je živ dokaz, da so pač tiste dve-tri brunne in plemenite osebe, ki so bile pisarile ali dale pisarit „na zgoraj“, češ, da v Mozirji „nisem priljubljen“, govorile le v svojem imeni, in to iz same jeze, ker dotičnih klevetnikov v resnici nihče ne mara . . .

Vi pa, rodoljubi Mozirski, bodite uverjeni, da Vas ne pozabim nikdar, nikdar! Dobro vem, da sijajna slavnost, ki ste mi jo bili priredili, ni veljala skromni osebi moji, nego veliko bolj idejam, za katere se bori moje — peró. Čast Vam! Živel narodno napredno in radikalno slovensko Mozirje!

Mozirje, ti biser Savinske doline,
Ostani ponos mi slovenske očine!
Kot tvoje planine vvek trdno mi stoj,
Ko bije za dom in svobodo se boj!

V Škalah, dne 12. oktobra 1894.

A. Aškerc.

Poslano.*)

Na obranu naših zemljaka gg. Freudenreicha i Aniča izvolite uvrstiti u Vaš velečenjeni list sledeče redke:

Žalimo od srca način pisanja, kojim „Slovenec“ podkopava ugled hrvatskih umjetnika, te ih sarkastičnim izrazima izvrgava smiehu i prezira slovenskog občinstva. — Pravednoj, stvarnoj i umjerenoj kritici nemože se protiviti nijedan glumac, pa se tomu neprotive niti naši zemljaci gg. Freudenreich i Anič, koji su, mimogred budi rečeno, u Zagrebu igrali ulogu umjetnika, — ali onakva kritika, kakovu je „Slovenec“ o „Graničarih“ donio, zaslužena grubim uvredljivim izrazima, morala je prozrokovat opravdani gnev sina spisatelja „Graničara“ g. Dragutina Freudenreicha, te u obč. neugodno iznenaditi svakog hrvatskog rodoljuba, koji imade pravo od slovenske braće barem toliko sušretljivosti i obzira za svoje duševne proizvode očekivati, koliko se to inače duševnim radnjama drugih naroda posvećuje.

Naše nije izpitivati glumačku i umjetničku vrijednost g. Freudenreicha i supruge Aniča, nu svakako slovensko občinstvo drži ih za najbolje sile na slovenskoj pozornici, te s toga je neopravdano neumjestno i tendenciozno „Slovenčev“ pisanje, kojim razdražuje občinstvo proti hrvatskim glumcima. Upada u oči, da „Slovenec“ samo Hrvate prestrogo sa sarkastičnim primjetbama kritizuje. — Pisma gg. Freudenreicha i Aniča što jih je „Slovenec“ u subotu na javnost iznio, bila su posvema privatna

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor veleba zakon.

naravi, upravljena na gospodina urednika „Slovenca“, o kojem se, kao svećeniku, mora predpostavljati, da pozna naravno tajnu, — svetost tajne, te ih bez dozvole dotičnih pisaca nebi smio u javnost iznesti. Svrha radi koje su ta pisma u javnost iznešena, nedolikuje uzvišenom zvanju svećenika, niti naravnoj zapoviedi: „Ne čini drugomu, što tebi nije drago, da ti se učini“. Mi se nadamo, da se slavno slovensko obdinstvo „Slovenčevim“ pisanjem neće dati za vesti, te da najrodoljubij braci i u buduće pokloniti svoju naklonost i povjerenje, dočim će sveta dužnost hrvatskih glumaca biti, pokazati se vriednimi te naklonosti i povjerenja.

U Ljubljani 15 listopada 1894.

Hrvati u Ljubljani.

60.000 gld. znaša glavni dobitak Lvovskih razstavnih srečk, ki se izplača po odbitku samo 10% v gotovini. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da se bode žrebanje vršilo nepreklicno dne 16. oktobra.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
13. okt.	7. zjutraj	739.5 mm.	5.8° C	brezv.	megla	0.00 mm
	2. popol.	737.7 mm.	13.6° C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	737.2 mm.	8.4° C	sl. vzh.	d. jas.	
14. okt.	7. zjutraj	734.4 mm.	5.6° C	sl. vzh.	d. jas.	5.90 mm.
	2. popol.	731.2 mm.	13.4° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	730.7 mm.	10.0° C	sl. jzh.	obl.	

Srednja temperatura 9.3° in 8.7°, za 2.5° in 2.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 15 oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 10 „
Avstrijska zlata renta	123 „ 65 „
Avstrijska krona renta 4%	97 „ 95 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 10 „
Ogerska krona renta 4%	96 „ 70 „
Avstro-ogersko bančne delnice	1030 „ — „
Kreditne delnice	369 „ 75 „
London vista	124 „ 15 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 „ 95 „
20 mark	12 „ 18 „
20 frankov	9 „ 88 „
Italijanski bankovci	45 „ 45 „
C. kr. cekini	5 „ 89 „

Zahvala.

Ker nam ni mogoče, za mnogobrojne izkaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata, gospoda

Viktorja Orešek-a

vsakemu posebej se zahvaliti, izrekamo tem potom vsem svojo najtoplejšo zahvalo, zlasti se zahvaljujemo vsem tistim, kateri so našemu dragemu sinu, oziroma bratu zadnjo čast izkazali, spremlivši ga do poslednjega počivališča, posebno slavnemu pevskega društvu „Ljubljana“ za izborni in gniljivo petje pri sprevodu, darovalcem krasnih vencev, kakor tudi vsem ljubim prijateljem in znancom.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1894.

(1173)

Žalujoči ostali.

Rusko mazilo proti protinu

je najboljšo sredstvo proti protinu, revmatizmu itd. Lonček stane 1 gld. — Glavno skladišče: S. Rücker, lekarnar v Lvovu (Galiska).

Spoštovani gospod! Izrekam Vam svojo najtoplejšo zahvalo za Vaše mazilo proti protinu, katero kaj izborno učinkuje. Pošljite mi še 2 lončka, da bom imel to izborno sredstvo vedno pri roki. (1150-1)

Plasy, dne 20. julija 1894

Jos. Knott.

„Slovenske pesmi“

za štiri moške glasove; zložil H. Volarič; Op. 10; dobivajo in naročujejo se jedino le pri skladatelju v Devinu — Duino — na Primorskem, zvezek po pošti 85 kr.

Razposlanih je bilo čez 150 iztisov na ogled. Ker mu dotični p. n. prijemniki doslej še niso vrnili skladeb, smatrati mu jih je kot naročnike ter uljudno prosi, naj bi mu blagovolili čim prej poslati naročnino 85 kr. (1174-1)

Službo

odvetniškega pisarja ali mundanta

želi zopet vzprejeti mlad mož z dveletno prakso ter zmožen slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Fran R., pošta Ruše, Maria Rast, na Štajerskem. (1157-8)

J. Modic v Novi vasi

vzprejme [takoj pod ugodnimi pogoji]

dobro prodajalko

ki je izurjena v računstvu in izučena v prodaji tobaka in specerijskega blaga. Pogoji se izvedo pri dotičniku. (1162)

Gradnjo

betonskih kanalov

iz portlandskega in romancement-betona ter iz točnega betona za mesta, tovarne in privatne hiše (tudi greznice iz cementa)

vedovodov

prevzema

podjetništvo za betonske gradnje in tovarna za proizvode iz cementa

Ferdo Hrúza in Urh Rosenberg v Pragi.

Natančnejša pojasnila daje (1048-10)

Ferdo Hrúza v Ljubljani

Poljanski nasip št. 12.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lino, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregio, Ouh, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejevice, Solnograda, Lino, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 6. uri 6 min. zjutraj mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 11. uri 47 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejevice, Solnograda, Lino, Steyra, Paris, Genevo, Ouh, Bregio, Inomost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Lino, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 9. uri 41 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
„ 9. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „ (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)
„ 10. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj s Kamnika. (4-233)
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 9. „ 55 „ zvečer „ „ (slednji vlak le oktobra meseca ob nedeljah in praznikih.)

1000 pisanih snank, kakih 160 vrst, 45 kr., 100 ranih prekomorskih 1 gld. 70 kr., 120 boljših evropskih 1 gld. 70 kr. pri G. Zechmeyer, Norimberg. Nakup. Zamena. (927)

P. n.

Približujoča se jesenska in zimska sezona mi daje povod, da iznova opozarjam na moje proizvode, ki so si pod imenom „Ditmar-svetiljke“ pridobili svetovno slavo in ki se od leta do leta bolj razširjajo. — Stagnacija je nazadek! Po tem principu sem si neprestano prizadeval, da do svetilk toliko gledé palilnika, opreme objektov; to se mi je

DITMAR

se zdaj povsod tam, kjer se oni način razsvetljave, ki provzroča več stroškov — plinova in električna razsvetljava — iz gospodarskih ali lokalnih razlogov ne more uporabiti, kjer se pa želi močnih svetlobnih efektov, zamore uvesti razsvetljavo z „Ditmar-svetiljkami“ in sicer z naj-

PETROLEJSKE

sti opozarjam spošto- na moje „astralne“ svetlobno močjo 58 do 130 sveč, ki so se v velikih prostorih in povsod tam, kjer je potrebna posebno briljantna razsvetljava, n. pr. v salonih, restavracijah, kavarnah, v bolj preprosto izdelanih objektih za pisarne, šole, tovarne, delavnice itd. izkazali kot neobhodno potrebni.

SVETILJKE

Vsled prebogatosti svoje zastavskih svetilk, stebernih stavkom, latern, svetilnic, da zamorem vsem mogočim zahtevam gledé razsvetljavne stroke in v vsako svrhu: za salone, za kleti, za veže, za dvorišča in za ceste takoj ustreči.

Ditmar-svetiljke se mogó naročiti v vsaki boljši trgovini s svetilkami.

R. DITMAR

c. kr. deželno priv. tovarna za svetiljke in kovinsko blago

DUNAJ

1121-2)

III., Erdbergstrasse 23-27, Schwalbengasse 2-4.

Prijazna, nemeblovana soba

za jedno ali dve osobi, odda se v najem z dnem 9. novembra t. l. Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Restavracija „pri Zvezdi“.

Od pozne trgatve so prispela naslednja vina:

sladko Proseško vino s Kontovelja in sladek refosco z Ricmanj;

vedno se toči pristno dolensko, vizeljsko, istrsko (teran) in vino iz Ptujskih gorc.

(1166-2)

Z velespoštovanjem

Fran Ferlinz.

Lvovske Srečke à 1 gld.

Glavni dobitek

gld. 60.000 gld.

(1142-6)

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

prporočata:

J. C. Mayer

in A. Gruber.